

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα, 13 - 11 - 2025

Αριθ. πρωτ.: 59981

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Ν. Καραβασίλη
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361297
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:

Βουλευτή κ. Γραμμένο Βασίλειο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Ανάγκη για άμεση παροχή λύσεων σε προβλήματα που απασχολούν τις καθαριστριες των δημόσιων σχολείων»

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 320/15-10-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Για την επικουρία του ήδη υφιστάμενου τακτικού (ΙΔΑΧ) προσωπικού καθαρισμού σχολικών μονάδων, με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4713/2020 θεσπίστηκε ένα νέο πλαίσιο στελέχωσης των σχολικών μονάδων με προσωπικό καθαριότητας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, πλήρους ή μερικής απασχόλησης, ανάλογα με τις ανάγκες των φορέων και διάρκειας ίσης με το διδακτικό έτος, οι οποίες καταρτίζονται από τους οικείους δήμους, ύστερα από έγκριση της Επιτροπής της υπ' αριθμ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280).

Η μεταβολή του καθεστώτος των συμβασιούχων σχολικών καθαριστών, από συμβασιούχων έργου σε προσωπικό ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (εξαρτημένη εργασία) αποτέλεσε αναβάθμιση των εργασιακών και ασφαλιστικών τους δικαιωμάτων και είχε ως επακόλουθο την ένταξή τους στο ενιαίο μισθολόγιο, στο οποίο υπάγονται και οι τακτικοί υπάλληλοι, με αποτέλεσμα την αύξηση των αποδοχών τους.

Η πρόσληψη προσωπικού καθαρισμού σχολικών μονάδων των ΟΤΑ α' βαθμού γίνεται με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (Α' 138), όπως ισχύει και της υπ' αριθμ. 55472/23-7-2021 (Β' 3352) υπουργικής απόφασης με θέμα «Διαδικασία και κριτήρια για την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.) και των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) της Χώρας από τους Δήμους με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. 31715/12-6-2025 (Β' 2950) υπουργική απόφαση.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 1 της αριθμ. 55472/23-7-2021 υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει, για τους σκοπούς της απόφασης (επομένως και ως προς τη διάρκεια της σύμβασης) το διδακτικό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 30^η Ιουνίου του επόμενου έτους. Διευκρινίζεται επιπλέον ότι σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 της ως άνω υπουργικής απόφασης οι επιτυχόντες προσλαμβάνονται βάσει της προτίμησής τους για πρόσληψη σε θέση μερικής ή πλήρους απασχόλησης, σύμφωνα με την αίτησή τους, κατά τη σειρά κατάταξής τους στον πίνακα.

Στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου έτους 2025 με την αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΑΔ/Φ.ΕΓΚΡ./72/8332/1-7-2025 απόφαση

των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Εσωτερικών, κατόπιν των αιτημάτων των δήμων, εγκρίθηκε η πρόσληψη δεκαπέντε χιλιάδων επιτακοσίων ενενήντα τεσσάρων (15.794) ατόμων από τους ΟΤΑ α' βαθμού σε θέσεις προσωπικού καθαριότητας με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου μερικής ή/και πλήρους απασχόλησης για την κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων καθώς και ο μέγιστος αριθμός ωρών ημερήσιας απασχόλησης του εν λόγω προσωπικού. Τηρουμένου του μέγιστου αριθμού των ωρών ημερήσιας απασχόλησης του προσλαμβανόμενου προσωπικού και του μέγιστου αριθμού προσλαμβανόμενων ατόμων, ως αναφέρονται στην ανωτέρω εγκριτική, η δαπάνη μισθοδοσίας του προσωπικού καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από τη χρηματοδότηση του οικείου δήμου από το ΥΠ.ΕΣ.. Στην περίπτωση αυτή ο δήμος καθορίζει τις ώρες ημερήσιας απασχόλησης των ατόμων που προσλαμβάνει οι οποίες δεν δύνανται να είναι λιγότερες των τριών (3) ωρών ημερησίως σε περίπτωση μερικής απασχόλησης [σχετική επισήμανση έχει γίνει στην με αριθμ. 40667/23-7-2025 Ανακοίνωση έγκρισης προσωπικού καθαριότητας σχολικών μονάδων με σχέση εργασίας ΙΔΟΧ για το έτος 2025-2026].

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 4368/2016, όπως ισχύει, παρέχεται στους Δήμους η δυνατότητα, τηρουμένου του μέγιστου αριθμού προσλαμβανόμενων ατόμων, να αυξήσουν τις συνολικές ώρες ημερήσιας απασχόλησής του προσλαμβανόμενου προσωπικού μέχρι και το ανώτατο όριο της πλήρους απασχόλησης. Στην περίπτωση αυτή η δαπάνη που προκαλείται λόγω της εν λόγω αύξησης καλύπτεται αποκλειστικά από ίδιους πόρους του Δήμου. Σημειώνεται δε ότι με την ψήφιση του άρθρου 67 του ν. 5143/2024 (Α' 161) το σύνολο ή μέρος της μισθολογικής δαπάνης του προσωπικού των δήμων που ασχολούνται με κάθε είδους σχέση εργασίας για τον καθαρισμό των σχολικών μονάδων, δύναται να καλύπτεται από το ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού του άρθρου 1 του ν. 25/1975 (Α'74), ύστερα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Κατόπιν των ανωτέρω, μετά τη χορήγηση της ως άνω έγκρισης, με απόφαση του οικείου δήμου, ο οποίος είναι σε θέση να γνωρίζει καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο τις ανάγκες του, γίνεται περαιτέρω κατανομή των εγκριθεισών ανθρωποωρών σε θέσεις μερικής ή και πλήρους απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη κατά κύριο λόγο την επιφάνεια των χώρων των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και συνεπώς η πρόβλεψη τουλάχιστον σε ποσοστό 70% των θέσεων σχολικών καθαριστριών ως πλήρους απασχόλησης, έρχεται σε αντίθεση με τη διοικητική αυτοτέλεια των δήμων και τη δυνατότητα να κατανέμουν τις ανθρωποώρες ανάλογα με τις ανάγκες αλλά και τις οικονομικές τους δυνατότητες.

Η μετατροπή συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και μίσθωσης έργου σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή σε σχέση δημοσίου δικαίου (μόνιμη) απαγορεύεται ρητά από το άρθρο 103 του Συντάγματος σύμφωνα με το οποίο: «8. Νόμος ορίζει τους όρους και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπόμενων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου.»

Βάσει των ανωτέρω απαγορεύεται η μετατροπή συμβάσεων ορισμένου σε αορίστου χρόνου, ενώ με τις διατάξεις του Π.Δ.164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα», ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο της χώρας η κοινοτική οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η καθιέρωση ενός πλαισίου για να αποτραπεί τυχόν κατάχρηση που προκαλείται από τη χρησιμοποίηση διαδοχικών συμβάσεων ή σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, όσον αφορά στο προσωπικό του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα [σχετ. η υπ' αριθ. ΔΙΠΙΔΔ/Β18/238/οικ.16084/20-07-2004 εγκύκλιος].

Σχετική είναι και η αριθ. 146/2023 απόφαση του Β2' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με την οποία «...Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, διαδοχικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας

ορισμένου χρόνου συναπτόμενες με το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, υπό την ισχύ των πιο πάνω διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος (δηλαδή από την 17.04.2001 και εφεξής) δεν μπορούν, ούτε και με νόμο, να μετατραπούν σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αόριστου χρόνου, έστω και αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς και όχι πρόσκαιρες ή απρόβλεπτες ανάγκες του οικείου φορέα, που προέβη στην πρόσληψη. Ούτε καταλείπεται, πλέον, πεδίο εκτίμησης των συμβάσεων αυτών, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό της έννομης σχέσης, κατά τη δικαστική διαδικασία, ως συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου, στην περίπτωση που αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες διότι, έστω και αν τούτο συμβαίνει, ο εργοδότης, βάσει των πιο πάνω διατάξεων, δεν έχει την ευχέρεια να προβεί στη σύναψη σύμβασης εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού. ...»

Συνεπώς, η απασχόληση στο δημόσιο με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή έργου είναι επιτρεπτές στο πλαίσιο που ορίζουν οι ως άνω διατάξεις, χωρίς να επιτρέπεται η μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε αορίστου χρόνου. Η απασχόληση τακτικού προσωπικού προϋποθέτει ότι έχουν προβλεφθεί αντίστοιχες θέσεις για την κάλυψη πάγιων αναγκών. Σε κάθε περίπτωση η εμπειρία που αποκτήθηκε με συμβάσεις ι.δ.ο.χ. μπορεί να αξιοποιηθεί κατά τη διαδικασία πρόσληψης στο δημόσιο βάσει των διατάξεων του ν. 4765/2021.

Αναφορικά με την παροχή των Μέσων Ατομικής Προστασίας στις καθαρίστριες σχολικών μονάδων, σημειώνεται ότι με την αριθμ. 43726/7-6-2019 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2208/Β') επικαιροποιήθηκε και εκσυγχρονίστηκε το ρυθμιστικό πλαίσιο για τα υποχρεωτικώς χορηγούμενα στους εργαζόμενους των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων Μέσα Ατομικής Προστασίας. Δικαιούχοι των ΜΑΠ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παραπάνω ΚΥΑ, είναι μεταξύ άλλων και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, ανάλογα με την ειδικότητα, τον χώρο και το αντικείμενο εργασίας, συμπεριλαμβανομένου και του προσωπικού καθαριότητας σχολικών μονάδων.

Με το άρθρο 15 του ν. 5143/2024 (Α' 161) δίνεται η δυνατότητα στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και στα νομικά πρόσωπα αυτών, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου ή του περιφερειακού συμβουλίου ή του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, αντίστοιχα, να καταβάλλουν στους δικαιούχους της περ. ΙΙΙ. της υπ' αρ. 43726/08-06-2019 ΚΥΑ αντί ενός (1) λίτρου γάλακτος σε ημερήσια βάση, ποσό τριακοσίων (300) ευρώ σε ετήσια βάση, το οποίο αντιστοιχεί στην αξία του παρεχόμενου γάλακτος. Η καταβολή πραγματοποιείται εντός των τριών (3) πρώτων μηνών κάθε ημερολογιακού έτους ή εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία πρόσληψης ή διορισμού του δικαιούχου. Το ποσό αυτό είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Για τους φορείς που υποπίπτουν σε παραβάσεις της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια στους εργασιακούς χώρους, προβλέφθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 97 του ν.4483/2017 η δυνατότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμου, προκειμένου αφενός να συμμορφώνονται οι ΟΤΑ και αφετέρου να διασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Επιπλέον, με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν.4674/2020 αναγνωρίζεται, μεταξύ άλλων, η πειθαρχική ευθύνη των αιρετών για τη μη χορήγηση των προβλεπόμενων Μέσων Ατομικής Προστασίας στους δικαιούχους υπαλλήλους [σχετική η Α.Π. 80242/20.11.2020 εγκύκλιος (ΑΔΑ: Ω0Φ546ΜΤΛ6-ΙΤ9)].

Σχετικά με το αίτημα υπογραφής Κλαδικής συλλογικής σύμβασης εργασίας, σημειώνεται ότι, βάσει των προβλεπόμενων στο ν.1876/1990 όπως ισχύει, οι εκπρόσωποι του δημοσίου υπογράφουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας με τις πλέον αντιπροσωπευτικές δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές

οργανώσεις των εργαζομένων στο πεδίο ισχύος της συλλογικής σύμβασης εργασίας (εν προκειμένω, προσωπικό των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ).

Κατά τα λοιπά αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα